

Parasta osaamista verkostohanke kokoaa koulutuksenjärjestäjiltä toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä työpaikalla tapahtuvan oppimisen toteutuksista. Toimintamallit ja materiaalit jaetaan kaikkien koulutuksenjärjestäjien käyttöön valtakunnalliselle sähköiselle alustalle. Mallien ja materiaalien pohjalta Parasta osaamista hankeverkosto työstää yhdessä työelämän kanssa yhteistä näkemystä työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta mm. syksyn 2018 työelämäfoorumeissa.

Toimintamallin/ hyvän käytännön nimi: Kummitoiminnalla kuntoutumista ja osallisuutta

Toimintamalli on kehitetty yhteistyönä Ammattiopisto Lappian ja Kemin kaupungin kotihoidon sekä vanhus- ja vammaispalveluiden edustajien kanssa. Ns. kummiasiakastoiminnassa lähihoitajaopiskelijat opiskelevat kuntoutumisen tukemisen teoriaa ja käytäntöä sekä yleisiä työelämätaitoja autenttisissa toimintaympäristöissä oikeiden asiakkaiden kanssa. Opiskelijoille valitaan yksiköiden henkilöstön avulla omat kummiasiakkaat, joiden luona opiskelijat käyvät kaksi kertaa viikossa. Opiskelijoiden työelämätaidot ovat kehittyneet selvästi ja samalla myös asiakkaiden toimintakyvyssä ja osallisuudessa on voitu todeta edistymistä. Toimiakseen kummitoiminta tarvitsee uuden ajattelumallin opettajuudesta ja opiskelijoiden työelämässä oppimisesta sekä hyvän toimivan yhteistyön oppilaitoksen ja työpaikan välillä.

Kuvaus työvälaineistä ja materiaaleista

- Kotihoidon asiakkaiden kanssa toiminta tapahtuu asiakkaiden kotona.
- Hoito- ja palveluyksiköissä opiskelijoiden käytössä ovat työpaikan tilat, laitteet, hoitovälineet ja -materiaalit.
- Moodle oppimisalusta ja älypuhelimessa WhatsApp.

Hyödyt

- Asiakaslähtöinen ja käytännönläheinen opetus-/oppimismenetelmä.
- Teoriaopetus ja kuntoutumisen tukeminen on viety lähelle kuntoutujan arkea.
- Tiivis yhteistyö alueen toimijoiden kanssa.
- Teorian ja käytännön yhdistäminen aidoissa asiakastilanteissa.
- Opiskelijoiden osaaminen ja työelämävalmiudet kehittyvät.

Haasteet

- Löytää yhteistyökumppani, joka on halukas ja uskaltaa kokeilla uutta.
- Edellyttää oppilaitoksen ja yhteistyökumppanien vahvaa sitoutumista.
- Edellyttää opettajien keskinäistä ja tiivistä yhteistyötä.
- Edellyttää opiskelijoiden vastuuntuntoa ja sitoutumista.
- Hyvä perehtyminen, kaikki osapuolet tietävät toiminnan sisällön, tavoitteet ja toteutuksen sekä tunnistavat eri osapuolten roolit osana moniammatillista kuntoutumisprosessia.

Yhteyshenkilö, email: Pekka Tiitinen, etunimi.sukunimi@lappia.fi
Ala: Hyvinvointiala
Koulutuksenjärjestäjä: Kemi-Tornionlaakson koulutus kuntayhtymä Lappia

Linkkejä:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/121412/ePooki%2034_2016%20Kummitoiminnalla%20oppimista.pdf?sequence=1

Kuntoutusta kummiasiakkaana

Erkki, Britta ja Paavo kylvävät pääsiäisruohoa kummioppilaiden ohjeiden mukaan.

Ammattiopisto Lappian lähihoitajaopintoja on tuotu lähemmäksi arjen toimintaa niin, että opiskelijat suorittavat opintoja aidoissa asiakastilanteissa oikeiden asiakkaiden kanssa.

Kuntoutumisen tukemisen opintojen yhteydessä jokaisella opiskelijalla on oma kummiasiakas, jonka luona käydään kymmenen kertaa. Kuntoutujille suunnitellaan yhdessä kuntoutujan kanssa oma kuntoutumissuunnitelma, joka toteutetaan teoriaopintojen aikana.

Kummitoiminnan lähtökohtana on tuottaa kemiläisille lapsille, ikääntyneille ja muille kuntoutusta tarvitseville erityisryhmille aktiivista toimintaa arjessa ja aktivoida kuntoutujia omatoimiseen tekemiseen.

Lähihoitajat auttavat suunnitelmallisesti erilaisten palvelujen järjestämisessä, päivittäisen kuntoutuksen järjestämisessä niin asiakkaita, omaisia, kouluja kuin palvelutalojen henkilökuntaa. Opettajat ovat aktiivisesti mukana toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Toiminta on valtakunnallisellakin tasolla ainutlaatuinen tapa tarjota paikallisille ihmisille kuntoutusta ja samalla opiskelijoille hyvä oppimiskokemus.

- Hyöty on molemminpuolinen ja kokemukset ovat olleet todella hienoja. Tulevaisuudessa tulemme lisäämään yhteistyötä niin Kemian kaupungin kuin muiden toimijoiden kanssa, kertoo Lappian hyvinvointialan opettaja **Pekka Tiitinen**.

Arjen rikastuttajia

Kemian kehitysvammahuollon asumispalveluissa kummioppilaat ovat olleet mukana asukkaiden arjessa. Kummioppilaat on otettu myönteisesti vastaan ja asukkaat ovat kokeneet heidät arjen rikastuttajina.

- Kummioppilaat toimivat lisäresurssina päivittäisessä työssä lisäten asukkaiden hyvinvointia, kehuu asumisyksikön ohjaaja **Merja Halttunen**.

Kuntoutujien mielteitä on arkityössä kuunneltu ja palaute on ollut positiivista. Kummioppilaita odotetaan ja tekemiseen ollaan valmiita.

- Positiivista on ollut se, että kummioppilaita on ollut toiminnassa tasaisesti. Kummioppilaat ovat huomioineet sosiaalisen, fyysisen ja psyykkisen kuntoutuksen osa-alueiden tarpeet, sanoo Halttunen.

Yhteistyön toivotaan myös Kemian kaupungin puolelta jatkuvan edelleen.

- Tärkeintä on arjen aktivoiminen ja se tuo onnistumisen iloa kehitysvammaisten elämään. Opiskelijat saavat arvokkaita kokemuksia asiakkaiden kohtaamisiin sekä rohkeutta kohdata erilaisia ihmisiä, kertoo Halttunen.